

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán külföldre:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 — —
 Negyedévre . . . 2 — 50 —
 Egy hónapra . . . 1 — —
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden köz-
 emény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.)
 barmintre küldendő.

Előfizethető helyben:
 Teglasi K. Lajos könyvkereskedésében
 és a kiadóhivatalban (Főter 1828. sz.)
 átlatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:

Négy huszáréval, vagy öt kr. Nagyobb
 terjedelmű a többzetű hirdetések alkü
 szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg
 díj minden külön bejelölésért 20 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
 újságszám 20 kr.

Éjeltéri közlemények minden példát 500
 50 krajczár.

Hirdetések fölvetetnek a szerkesztőség-
 ben és kiadóhivatalban. Főter 1828. sz.
 átlatt.)

Kéziratok nem adnak vissza.

Szászok és oláhok.

(E.) Az oláh nemzetiség program-
 veteli Erdély uniójának felbontását.

A szász nép-programm szerint a ma-
 gyar korona országainak egysége felbont-
 hatatlan.

Az oláh program követeli az oláh
 nyelv behozatalát a közigazgatásban és
 igazságszolgáltatásban, mindazon terüle-
 teken, ahol az oláhok képezik a többsé-
 géget.

A szász program viszont harcot
 izen minden olyan törekvésnek, mely a
 szász nép jogosult létfeltételeit fenyegeti,
 vagy károsítja.

Az oláh program a magyar or-
 szágyűléssel szemben kimondja a pasz-
 sziv rezisztenciát.

A szász program minden diskus-
 zsiót felülállónak tartja a parlamentben
 való részvételt és megengedi, hogy a hi-
 vei közül választott képviselők külön-
 böző pártokhoz csatlakozzanak.

Az oláh program a dualizmusra
 vonatkozó állásfoglalást rezerválja kés-
 sőbbi időkre.

A szász program a meghatározat-
 tabban megvédendők mondja a közbiz-
 tonyt, hangsúlyozva, hogy minden
 törekvés ellen, mely e kiegyezés lazítá-
 sára céloz, harcz folytatandó.

Ilyen nevezetes ellentmondások van-
 nak a két program között, melyek
 egyike — az oláh — valóságos ellensé-
 ges exkluzivitással csupán oláh érdeket
 tart szem előtt és teljességgel nincs te-
 kintettel pl. a szász nemzetiségre; sőt
 megostromolja azt.

És daczára a program-beli lényeg-
 es eltéréseknek, daczára annak, hogy
 az oláhok veszedelmesen hódítják a tért
 az egykori királyföldön: a »prudens«
 és »circumspectus« szász atyafiak egész
 odaadással támogatják, szolgálják az oláh
 agitációt és különösen a Memorandum-
 pör óta a szász lapok ép oly mérgesen
 küzködnek a magyar zsarnokság ellen,
 mint akár az oláh sajtó. Az oláh izga-

tás kérdésében egy követ fujnak a Tri-
 bunával.

És nem akarják észrevenni, hogy
 ez okatlan politikával maguk alól kivá-
 ják a fát.

Mert a szász ellenkezéstől a ma-
 gyarság nem tarthat semmit. Inkább csak
 közvetve lehetnek némi kárunkra, ha
 nincsenek velünk a mi táborunkban, az
 oláh törekvésekkel szemben. Attól azon-
 ban csakugyan nem félhetünk, hogy a
 szász faj valamikor, bármiféle viszonyok
 között, bomlasztó befolyást gyakorolhatna
 a magyar fajra, köztünk a hódító szere-
 pét játszhatná s Erdélyben német vilá-
 got teremthetne. Ilyen aggodalom nem
 bánt Magyarországon senkit. A szászok,
 sem számbeli súlyuknál, sem földrajzi
 helyzetüknél, sem benső erőiknél fogva:
 ilyen hódításról nem álmodhatnak.

Bűn tehát saját maguk iránt és a
 szűk látókörűségnek ekklatáns bizonyítéka
 az, hogy a szászok — ellenséges állás-
 pontra helyezkedve a magyar nemzettel
 szemben — olyan tendenciákat támog-
 gatnak, melyek (ha érvényesülni képesek
 lennének) legelső sorban a szász népet
 ejtenék áldozatul. Mert az oláh tényleg-
 lés határai főként a szász földön nyilva-
 nulnak, ahol a tribunátus erélye és cél-
 tudatossága meglepő gyorsasággal hódít
 a gyengébb és célulatlan szászok kö-
 zött. Szász birtokok jutnak oláh kézre,
 szász vagyontól gazdagodnak oláh csalá-
 dok és az elevebb, mozgékonyabb
 oláh intelligencia kezd elvitatni a közbiz-
 zagatási, társadalmi szereplést a zár-
 kozott szász intelligenciától.

Nyilvánvaló, hogy a szász föld olá-
 hosodik. Nyilvánvaló — és a szászok
 még sem akarják ezt észrevenni. Vaksá-
 gukban, okatlan gyűlölködésükben készek
 támogatni ellenségüket, csupán azért,
 mert ez ellensége a magyar fajnak is.

Felgyújtják a házunkat, nem tör-
 rődve azzal, hogy ők is oda égnék. Sőt
 legbizonyosabban ők vesznének el; mert
 minket, a magyarokat, csak megsegítene
 valamiképen a gondviselés, meg — saját
 magunk.

tartották Juditot, hogy mer egy katonával any-
 nyira bizalmaskodni. (Mert köztünk legyen
 mondva, nálunk legnagyobb tekintélye volt a
 kopasz fejű francziskánusoknak.)

S Judit szépült még mindig, a bái re-
 ferensek örültek, ha vele nyithatták meg az
 »ott voltak« sorát, ha még egy hervad rózsza
 is jutott, idelett képzelték mennyei üdvüket!

Mi egy lányunk az élete, olyan, mint egy
 virág, nyílik egy darabig, azután kezdnek her-
 vadni, sargulni levelei, ha csak idő előtt le
 nem török, azaz férjhez nem megy.

Igy volt Judit! Szerették, bálványozták,
 zsongtak körülte, eddig azonban senki sem
 mertte ezt a bálványt haza vinni saját szan-
 telyébe, kiut volt az ember áradatban, áldoz-
 hatott, tömjénezhetett neki bárki.

Az egykor szép és hódító leány fájdal-
 masan tapasztalta a helyzetet. Iskolatársai el-
 repültek mellette egy-egy puha, kedves családi
 fészékbe, ő maradt szép leány és jó táncos,
 azonfölül buzgó eljárt a misékre.

Egyszer azonban mégis történt valami, a
 Judit elrepült, eltűnt közülünk, elment vilá-
 gá. Sokáig keresték, sirtak ottthon az el-
 veszett leányt, a káoszban pikáns történetek
 mesélték róla, meg egy hosszú hajú karmes-
 terrel, aki valamikor énekantója volt.

Judit valóban megszökött hazulról, meg-
 gyűlölte a környezetét, melyről csak gunymo-
 solyt olvashatott le, a szép és büszke Judit
 pedig nem bírta ezt elszevelni.

Az . . . i színpadon erősen tapsol és
 ujjaz a közönség, a lámpák előtt bájos ked-
 ves primadonna hajlik meg és fogadja a bő-
 vokat, a publikum el van ragadtatva. — Ez
 Judit!

Összes képességéből szépségét és hangját
 értékesítette, egyebkent a publikum igen sok

A szászok az életérdekeik, a nem-
 zetiségük, kulturájuk, vagyoni jólétük el-
 len vétnek, midőn egy gyékényen árul-
 nak az oláh agitátorokkal. — És ennyi
 kockázat mellett vajjon elegendő nye-
 reség-e csupán az, hogy szövetezésük-
 kel ártnak a magyar érdekek is?

Jó volna gondolkozni e kérdés föl-
 lött. És jó volna megint előszedni vala-
 mi okosabb politikát, annál, amit a szá-
 szok mostanság folytatnak. v—s.

**Az egyházpolitikai javaslatok a
 főrendiházban.** Két hét múlva kezdődnek
 a főrendiházban a még hátralevő egyházpoli-
 tikai törvényjavaslatok tárgyalásai. Hogy a fő-
 rendi ellenzék a polgári házasságról szóló tör-
 vény megszavaztatása után nem adja be a de-
 rekát, ezt érdekesen igazolja gr. Zichy Nándor
 következő cikke, mely a Fejérmegyei Naplóban
 »Az új küzdelem« előtt czimvel jelent meg:
 E hó 25-én tárgyalja a főrendiház hármas bi-
 zottsága a képviselőház által megszavazott egy-
 házpolitikai javaslatokat. Ezen javaslatok sok-
 ban a keresztény hittel ellenkezők, politikailag
 pedig veszedelmesek, mert a vallásosságát és
 erkölcsöt, és a polgári jogviszonyok biztonsa-
 gát veszélyeztetik. Tudván, mit tartalmaznak,
 látván, mit eredményezhetnek e javaslatok:
 úgy, a hogy elenke hozhatunk, azokat sem meg-
 szavaztunk, sem elmaradásunk által létesítők-
 höz hozzájárunk nem lehet. Lehet-e kereszt-
 nyeknek abba beleenyugodnia, hogy kimondas-
 sák: a keresztény megszűnhet kereszténynek
 lenni? Ez magában veve is lehetetlen. A ke-
 resztység eltörölhetetlen. De megeshetik, hogy a
 keresztény Krisztust megtagadva, nem kereszt-
 tény hitűek körébe lép, vagy bitetlennek mon-
 dja magát. És mi ezt törvényesíthetjük, mi en-
 nek utját egyengessük? A már megkeresztelt
 gyermeket, esetleg hajlama ellenére a ke-
 reszténységéből kizárjuk? Keresztény törvény
 lesz-e ez? És csak azért, hogy a házasság de-
 krisztianizáltasság, törvényt hozunk a polgári
 anyakönyvezetés iránt, holott az a jelen vi-
 szonyok között drága pénzen legalább is
 csak kétes biztossággal szolgálhat?

De ezen javaslatok a házasság kérdésével
 nemcsak a junktinnál, de külső és belső ös-
 szekötetésükkel fogva is együtt járnak. A ki
 amazt csak időszerteleken tartotta, ezeket
 már szükségképpen el kell, a ki a házassági tör-
 vényt meg elfogadhatónak vélte, azért még
 ezekhez jelen alakjokban nem fog járulhatni.
 Sokat lehetne és kellene még megjegyez-
 nem, ha már a publicisztika mindezt nem beszélte
 volna meg bővebben. De a fentebbiekre ez
 idő szerint egész határozottsággal véltém reá-

mutathatni, hogy részemről sem mulasztassék,
 a mit a veszély elhárítására tehetni.

BELFÖLD.

Hieronymi és Tisza. A kormány-
 párt kebelében uralkodó, sokszor magasztalt
 megható egységnek érdekes és jellemző tüne-
 te, hogy a nagyváradi kormányparti lap Hi-
 eronymi mellett tör landzsát, hogy Tisza Kálmán
 ellen, kinek azt mondja, hogy miféle »közöl-
 gény« az, aki a belügyminiszter ellen mer föl-
 lazadni. El is vannak korrá készülő kormány-
 párti körökben, hogy legközelebb meg Hi-
 eronymi fog Tisza ellen kirohanást intézni.

Mikó Árpád mandátuma. Mikó Ár-
 pád, kit Udvarhely megye főispánjává neveztek
 ki — elküldötte a képviselőház elnökségéhez
 a mandátumáról szóló lemondását. Az elnök
 ennélfogva már legközelebb megteszi a kellő
 intézkedéseket, hogy az új választás — mely-
 ből minden valószínűség szerint Boeckor Béla
 ügyvéd, a függ. és 48-as párt jelöltje fog győ-
 zelmesen kikerülni, minél előbb megtörtén-
 hessék.

A főispán becsületbeli ügye. Weisz
 Ignác brassói kormányparti lapszerkesztő
 Maurer Mihály főispántól, a ki őt durván
 megsértette, elégtételt kért, a mit a főispán
 azzal a megokolással, hogy a sértést hivatalos
 minőségben követte el, megtagadott. A Brassó-
 közli a Maurer segédei, Fenyvessy Adolf dr.
 és Engel Adolf dr. által felvett jegyzőkönyvet,
 a melynek alapján a megsértett hírlapíró Ma-
 urer főispánt becsületsértés miatt bepörölte.

Egy régi Kossuth-level.

Egy 1842. december 2-áról kelt érdekes
 Kossuth-levelt küldtek te egyik fővárosi lap-
 hoz, melyet Kossuth Földváry Ferenc királyi
 táblai bíró halála alkalmából írt. Földváry ne-
 véhez érdekes hazafiai emlékek fűződnek. Sza-
 vazó bíró volt a Lovassy testvérek és Tor-
 mássy hitlenségi pörében, kiket az akkori bé-
 csi kormány a szabadelvű eszmék nyilvánítá-
 sáért börtönre vetett. A budapesti királyi tábla
 latott törvényt felettük.

Az öt tagból álló szenátus négy tagja
 halálra szavazott. E négy bíróról szemben az
 ötödik bíró, Földváry Ferenc ajkáról rendü-
 letlenül hangzott el a nem szó. Minthogy ha-
 lálós ítélet csak egyhangú szavazattal volt
 hozható, Földváry bátor föllépése a szabadság
 bajnokait megmentette a hóhér pallosától. Fáj-
 dalom, a börtön! nem menthette meg, hol
 igazság és jog ellenére évekig szenvedtek. Az

rüllette foglalkozó tanár az assistenssei érdek-
 lődve bámulták s a csillogó aczéles mélyen
 hatolt a hófehér hústömegbe s oda tevett a
 nagy világos ablakon egy kíváncsi napsugár is,
 és beszelt régi boldog időről, régi dicsőségről
 s a karból nehéz levegőjű, korteremben el-
 hangzott az anatómiai jegyző hangja: szen-
 mérgezés.

Oh, azok a szobalányok!

Az összes szobalányokat legyenek bár-
 mily koruk és bármily nemzetiséghez tarto-
 zók, ezennel az agglégények nevében kiátko-
 zom, mert:

A vankosokat sohasem teszik az ágy
 azon szelére, melynel a gyertya ég, minek kö-
 vetkeztében ágyban való dohányzás és olva-
 sás közben (a mi az agglégények ösi, tiszte-
 letreméltó szokása) a könyvet kényelmelle-
 nál magasra kell tartanunk, míg karunk bele-
 fájdul.

Ha másnap reggel a vankosokat az ágy
 másik szelén találják, az ebben rejő czelzást
 világért sem értik meg, és tekintet nélkül nő-
 telen állapotunkra, az ágyat szokott módju-
 kon vetik meg, titkon örüve zsarnoki hatal-
 mának.

Ismétlődhetik ez akárhányszor, a vánk-
 sok mindig ott lesznek, a hol nekik tetszik, s
 a hol nincsenek helyükön.

Ha azonban ily vankosjattakkal el nem
 érhetik azt, hogy a feny rosszul essék köny-
 vünkre, kesze akar az ágyat helyéből kimoz-
 dítani.

Ha börtöndünket hat hüvelyknyire elhuz-
 zuk a falról, úgy hogy kinyitásokor a földet
 megállhasson, ők mindannyiszor viszatolják
 takarításkor. Késztelen, hogy ezt szandéko-
 san cselekszik.

Sándor, Weisz Ferencz, Hegedűs János, Gall István 20—20 fillér, Kereki Márton 40 fillér, Rácz Károly, Kereki József, Ráti Sándor, Haraszti Lajos, Kereki Lajos, Marton M. 20—20 fillér, Gere Simon 1 kor., Nagy Lajos 2 kor., Papp László 20 fillér, Hunyadi Matyasné 40 fillér, Berger József 1 korona, Szilágyi Imre 40 fillér, Kovács Márton 20 fillér, K. Szabó András 40—40 fillér, Balogh Imre 20 fillér, K. Szabó István 40 fillér, Sári Gyula 60 fillér, Sári Marton 40 fillér, Szentjóni Marton, Bagi Marton, Kovács Imre, Dioszegi Martonné, Varga Lajos 40—40 fillér, Nagy P. Antal 20 fillér, K. Szabó István 50 fillér, Bekési Marton, Dede Marton 40—40 fillér, Cseke István, Tóser Ferencz, Pósalaki Sándor 20—20 fillér, Sári Matyas 40 fillér, Blum Jakab 20 fillér, Tóser Sándor 60 fillér, Ro-eafel Ignác 40 fillér, Nagy Márton 1 kor., Nagy Balazs 40 fillér, Lovasz Lajos 20 fillér, Tóth Eduárd 32 fillér, Pósalaki Marton 40 fillér, Gara Imre 20 fillér, Pósalaki Marton 20 fillér, Rózenfeld Majer, Grósz Mor 40—40 fillér, Imre Mihály, Varga István, Csukás János, Grósz Bernát, Szűcs József, ifj. Csukás János, Ispán Mihály, Szilágyi József 20—20 fillér, Farkas Imre 40 fillér, Gere Marton, Bencze J. Csukás Bálint, Dede Sándor, Szűcs J. 20—20 fill., Dózsa József 20 fill., Kovács Lajos 20 fill., Nagy Bálint 20 fill., Molnár Gábor 20 fill., Rácz Marton 20 fill., Balogh József 20 fill., Bagi Lajos 20 fill., Gajabor Mihály 20 fill., Vass Sándor, Rácz János 20 fill., Löwinger Rafael 20 fill., N. N. 20 fill., Összesen 42 korona 52 fill., Kiss Károly 1876 számu gyűjtő ivén: Dr. Major Kalmán Kaba 2 korona, Hajdu-Hadházi község előjárásága 1960 és 2395 számu gyűjtő ivén: Makray Mihály 8 korona, Szinai János 4 korona, B. G. 80 fill., Fazekas Gábor 1 korona, Ráth Miklós 80 fill., Salánki Imre 40 fill., Bodán Mihály 80 fill., Simon Gábor 1 korona, Szilágyi Gábor, 60 fill., Szabó Gábor 60 fill., H-Hadházi 19 korona és 20 fillér. Közbirókosságg 50 korona, Tatar Gábor 1 korona, Hadházi Miklós 2 korona, Gall István 50 korona, Tatar Miklós 1 korona, Cs. Nagy Gábor 1 korona, Rezes Sándor 40 fillér, Kiss GLbor, Kiss Mihály 1 korona, Soós Samuel 1 korona, Gábor Nándor 1 koron, Vajda Gábor 1 kor. Hadházy Lajos 1 korona, Összesen 100 korona Malatinszky Ferencz Debreczen 1575 számu gyűjtő ivén: Malatinszky Ferencz 10 korona, Burai István 1 korona, Tokaji Sándor 1 korona, Tóth József 1 korona, Szabó Ferencz 1 korona, Összesen 15 kor. Dr. Szikszai Szabó József Debreczen 673 számu gyűjtő ivén: Dr. Szikszai Szabó József 20 korona, Szikszai Szabó László 10 korona, Ifj. Szikszai Szabó László 10 korona, Összesen 40 korona.

*** Részt vegyen-e városunk erdő gazdasága az 1896-évi országos kiállításról?** ez foglalkoztatja mostan az illetékes köröket. A jog és pénzügyi bizottság tegnapi ülésében tárgyalta az ügy, a bizottság a részvételt a kiállításon nem javálja, miután nem tartja lehetőnek, hogy a város méltóságához illő módon volna képviselhető erdőgazdaságunk (Miért? Szerk.)

*** Társas-vacsora.** A debreczeni önálló munkás betegsegélyező pénztár igazgatósága szombaton este társas-vacsorát rendezett a »Korona«-vendéglő nagy termében. A társas-vacsorán mintegy 160-an vettek részt s Szabó Balint pénztári elnök több pohár-köszöntőt mondott, melyekre Madarász Ferencz igazgatósági tag válaszolt, éltetve a faradhatatlan elnököt. A társas-vacsorát táncmulatság követte s már ekkor a közönség száma meghaladta a 400-at. A körtáncokat 120—150 pár táncolta s a magyaros mulatság csak reggel ért véget. Felül-fizettek: Mihalovics István 2 triot, Bagdi István 20 krt., Lukács János 30 krt., N. N. 30 krt., N. N. 20 krt., Gál Gábor 10 krt., Páthó Imréné 10, N. N. 5 krt. — A mulatság tiszta jövedelme 77 frt 64 kr., mely összeg a pénztár javára fordították.

*** A ref. elemi iskolák rendezése** kiküldött bizottság jelentését tegnap vette tárgyalás alá a városi jog és pénzügyi bizottság. A jelentés szerint a mostani 40 tanterem helyett 42 volna létesítendő s a nős tanítók lakbérére 240 frtra, a nőtlenn tanítóké, valamint a tanítónők fizetése 120 frtra volna fel-emelendő. A jog és pénzügyi bizottság javasolja a tanácsnak, hogy az ügyet készítse elő s majd annak idején terjessze vissza a bizottsághoz. Ezenkívül a jelentés szól még az 1898 évi jul. 1-től évi 2000 frt megadásról a tanítói korpólékok fedezésére és az ismétlő iskolák fenntartására 1895 évtől kezdve évi 1000 frt megadásáról. A bizottság ezek kiadását javasolja a tanácsnak.

*** Dalestély.** A debreczeni dalegyület folyó hó 20-án a »Korona« vendéglő nagy termében dalestélyt rendez.

*** Emmike tapasztalatai.** Azt hallottam Emmike, hogy a csók szerelem nélkül, ugy izlik, mint a tojás — igazán nem mondhatom meg, mert még soha életemben... Emmike!

— De, Emmike!
— Nem ettem tojást so nélkül.

*** Hold- és napfogyatkozás.** E hónap 16-án, s kora reggeli órákban részleges holdfogyatkozás lesz, melynek elő-6 fele látható lesz nálunk is. A sötétség 4 óra 36 perczkor kezdődik s 6 óra 27 perczkor végződik. — A föld árnyéka a holdat északi részén fogja eltakarni s mikor legnagyobb lesz a sötétség, a hold átmérőjének körülbelül egy ötödét fogja beföldni a föld árnyéka. Ugyancsak en-

nek a hónapnak a 29-én teljes napfogyatkozás is lesz, melyből azonban Európára és Amerikára nem jut semmi, csak az atlanti óceánra. Különb is a sötétség csak 11 másodperczig fog tartani.

*** Halálozás.** Özv. polgár Soós Istváné asszony f. hó 11-én délelőtt 10 órakor, életének 73-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 13-án d. u. 3 órakor tartatik meg Miklós-Szalkai utca 1968. szám. háztól. A temetést Dankó M. temetkezési intézete rendezi.

*** Kérek tiz üveg pezsgőt.** A nyiregyháza: Széchenyi-fogadóba egy ingujjas, booskoros ficzkó allított be vasarnap éjjel. A pinczerek gyanakodva néztek végig rajta, míg a barátságatlan idegen morderül telepedett le az egyik asztal mellé. Utóbb nagyot ütött az asztalra és így szólott:
— Hé, tiz üveg pezsgőt!
A pinczér gyorsan intette a háziúrnak:
— János, dobják ki ezt az urat!
A vendég erre a kissé célező megjegyzésre szó nélkül fölkel a helyéről, kivitt az egyik mellényzsebéből egy százast, a nadrágzsebéből két övenest s a tekintélyes bankókat szépen kitette maga elé. A pinczerek erre udvariasan bontogatni kezdiék a pezsgőket, Jean pedig, aki az imént a barátságatlan Jánost előbírta, most mosolyogva hajolt meg a vendég előtt:
— Parancsol talán jeget is a nagyárgos ur?
Hajnal felé megjelent a Széchenyi-fogadóban két detektív, akik a komor idegent szépen nyakon csipkék s rövid uton elszállították a rendőrség börtönébe. Ekkor kiderült, hogy a komor idegen — akit ifjabb Kovács Józsefnek hívnak — a szombati hetivásáron egyszerűen eladta a Juhász János által reabizott juhnyáját.

*** Nyilvános köszönet.** Mindazoknak, kik felelőtlenül halottunk: nehai Schreier F. m. kir. államvasúti volt mozdony-vezetőnek végtiszességtételén megjeleneni sziveskedtek s mely fájdalomunkban öszinte részvételt okoztak: e helyen mondunk háas köszönetet. Debreczen, 1894. szept. 12. Özv. Schreier Ferencz né szül. Kantor Emília; gyermekei: Anna, Ferjevel Kládok Józseffel, Ede, Gyula és Emil; egyetlen testvére: Schreier József és neje Fabian Maria, — a többi rokonok nevében is.

*** Találatot** egy esernyő tegnap este a hipodromban. Tulajdonosa átveheti a II-ik ker. kapitányságnál.

*** Hadgyakorlatra behitt 48-as honvéd.** Megtörtént Vácra, hogy egy 1848-ban szolgált öreg honvédet az idén behittak gyakorlatra. Bugár Istvánt érte ez a megüszteletetés, a ki 70 éves és nemesak nagyapa, — hanem d. d. a s aranylakodalmas férj, de azért most is fürgé, mint a nyúl és egészséges mint a máki, úgy, hogy a városi hajdu, ki a behívót hozta — mely szerint Bugár István huszárörmester vonuljon be négy heti gyakorlatra — bizvást odaadhatta a meghívót neki. Az öreg nagyot bámult, de nem bántult annyira, hogy el ne hitte volna: hisz ő is volt negyvennyolczban örörmester, hát ha a király együtt akarja látni a 48-as honvédeket, a kik még élnek. Így okoskodott az öreg Bugár István és el is hitette magával, hogy ez úgy van, mert a király, a ki elégszer hallhatta, hogy milyen vitézek voltak a régi honvédek, bizonyosan kíváncsi lett rájuk és berendelte azokat, a kik még élnek. Nem is jön másért Ferencz József Balassagyarmatra, mondogatták Bugár István. És míg a rezervistákat elkészítik a behívó, az öreg Bugár elkezdett örvendezni, úgy hogy megfirtalodott bele: kipödrölte a bajuszát, félreapta pörge kalapját és annak rendje-módja szerint elment a kocsmába egy-két pohár borra. Itt asztán büszkén elmondotta, hogy a király az öreg honvédek akarta látni, hát ő is be van hívva; de meg is fogják mutatni, ha akármilyen öregek, hogy milyenek voltak a 48-as honvédek, kikhez képest mindenféle katona csak biktrá. A nagylelkűség, gyakori koczin-tás és notázás levették az öreget a labáról, szerencsésjére jött a felesége és néhány unokája s hazavezették, de azért az utcán végesség enekelte:

— Kossuth Lajos azt izentek...
Ez a lelkesedés tartott néhány napig, míg be kellett vonulni. Akkor érzékenyen elbucszott mindenkiől és ment egyenesen a kaszárnyába és jelentette, hogy bevonult.
— Minek atyu? — kérde a százados.
— Huszárörmesternek.
— Hany esztendő?
— Hetven.
— Mi a neve?
— Nemes Bugár István.
— Bugár István örörmester már itt van, felelte a százados, magának tévesen vették ez a behívót.
Az öreg leverten ballagott ki a kaszárnyából és csak azt mondotta:
— Jobban réstem ezt, mintha a német felakasztatott volna.

*** Időjárás.** A maga északon mély depresszió jelent meg, mely a maximumot délebr szorította. A maximum Közép-Európában kezd terjeszkedni és ott a légnyomást folytonosan emeli.
Európában a légköri lecsapódások általában csökkennek, — de a hűvös idő egy-

Hazánkban az Alföldön és a keleti megyékben esett az eső, jobbra csekély mennyiségben; — nyugaton azonban az idő szárazabbra fordult. A hőmérséklet állandóan alacsony.
Szár az és hűvös idő várható.

Kaasvoriádák.
B. Kaas Ivor, az indigenatussal is alig bíró dán származású báró, ki azt írta Wekerle miniszterelnökről
hogy »parvenü, — azt írta továbbá róla, hogy a r. kath. vallású Wekerle »a kereszténység nagy ellensége,« azt is írta a minap, hogy:
»Magyarország megszűnt keresztény állam lenni.«
— Így kezdi vezércikkét Justh Gyula beszámolójáról, mely pedig országzszerre a legkedvezőbb benyomást tette:
»(K. I.) Disz-Wekerle fegyvertársa a szabadelvű tornában a magyar kereszténység ellen, Justh Gyula ur pártelnök, több szabadkőműves függetlenség és negyennyolczas képviselő kíséretében elment Szolokra, hogy Ugron Gábor szahmári beszéde ellenében a saját partvezérei működését a multban igazolja s a jövőre kifejtse.«
A további mutatóvány fölösleges, noha az egész cikk közlése által vigperczeket szerzenék olvasóinknak!

Különfélék.
Kossuth arckép leleplezés. Aradon nagy ünnepélyességek közt leplezték le vasarnap Kossuth Lajos arcképét a lövészegyesület helyiségében. Az ünnepély nagy dílvészlet előzte meg, melyen a város színe-jára részt vett. Az emlékesz-det Mülek Lajos orsz. képviselő mondotta, kegyeletes szavakban emlékeztetve meg a lövész egyesület volt disztájaról, Kossuthról. Az ünnepélyt lakoma követte, a melyen Szalacz Gyula, Arad város polgármestere és az intelligencia nagy része is megjelent.

Lukács miniszter és az Esterházi kincsek. Lukács Béla kereskedelmi miniszter Esterházra, onnan Fraknóvára, majd Kis-Martonba megy, hogy az Esterházy hercegek ősi kincseiből kiválassza az ezredéves kiállításra valókat. A minisztert Bubcs kassai püspök, mint hercegi zargondnok kíséri.

Egy Tisza-kortés vége. A székesfehérvári lapok egy kortésvezér szomorú történetét írják meg, mely a maga tanulságos voltában így hangzik: Hegedűs József idevagyó módú gazdát, egyszer, régen, meg a Tisza Kálmán idejében, fölszólították kortés-vezérségre. A józan, munkás ember a kortéskedések harozgatásai közben annyira megkedvelte a honoz, vigéletet, hogy többé nem tudott szabadulni a muzsikától, meg a korcsmai asztaltól. Mig aztan eluszik a földje és elfogyott a nő, mig választáson mar föl sem szóltottak a kortéskedésre. A tönkrement ember érzékenységet ez a halatlanság annyira sértette, hogy a gyalázat elől — mint ő mondta — elvitorlázott Amerikába. Most pedig felesége és hét gyermeke vándorolt utána.

Sokra becsúli a feleségét Müller Antal pinczehelyi kádarmester. A menyecske megszökött tőle. Müller ekkor bement Dombóvárra a fészolgabirohoz és megkérte szepen, hogy köröztesse az asszonyt, a köröző levelebe pedig írják bele azt is, hogy a ki az asszonyt kézrekeríti, annak ő kerek 5 forintot kész fizetni.

A Bráncz tragédiája. A tiszta-eszlári fogadóba szállott a minap egy szolgálatra odarendelt finác, Szenczy János. Amikor szobájába érkezett s a puskát le akarta venni a válláról, a fegyver kakas felhúzódott, utána mindjárt lecsapott és a golyó szíven találta a gazdáját, Holton esett össze a szegény. Még meghatóbbá teszi szerencsétlenségét az, hogy vőlegény is volt, s menyasszonya amint értesült haláláról, öszeesett, s azóta hiszterikus idegőreoskban jár. A jövő heten lett volna az esküvőjük.

Három esztendeig a föld alatt. Pirda krasói községben Bubi parasztagda együtt örökölt félkegyelmű húgával. A szerencsétlen hűlye lány gondozását és vagyonának kezelését a testvérbátya, Bubi János vállalta magára. A szerető bátya kétségkívül súlyosnak tartotta e tisztjével járó kötelességeit s a sulyon olyképp könnyített, hogy a szegény leányt belökte egy újonnan készített földalatti zugba befalazta. Csúpan egy kis lyukat hagyott a pinczén s ezen az apró, alig fellátnyi lyukon nyújtogatott be neki valamelyes élelmet: egy darabka penész kenyert és egy kevés allott vizet. Közben várta, napról-napra, hogy a szerencsétlen testvér, Persida a föld alatti ronda-ság között miharabb elpusztul. A szegény leány azonban nem pusztult el hamarosan. Három hosszú esztendőn át gyötörött a föld alatti férgekkel egysorban. És csak három esztendő után akadt egy fölbízott szomszéd, a ki a szörnyű esetről hosszabb jelentést tett a det-tai csendőrségnek. Az embertelen testvér a házában megjelent csendőrség előtt tagadta az esetet s könnyes szemmel beszélt elhalt testvéréről. A csendőrök azonban fölfedezték a titkos-pinczét a kerti bozótok közt s kibontatták. A hűlye leány, a ki három évig sem világot nem

látott, sem emberszót nem hallott, ott ült egy zugban összekuporodva s gyönyörűlten nyöszörgött. A csontig aszott leányt a csendőrök legelső sorban meleg étkekkel látták el, melyeket idegenkedve fogadott; a szerető testvért pedig a verseczi járásbírósgá fogházába szállították.

Elevenen a koporsóban. Szelce orosz faluban történt. Egy munkás megbetegedett kolerában és az orvosok opiumbefecskendezéssel akarták enyhíteni a gyomorgörcseit. A beteg elaludt és aznap nem is ébredt föl. A hozzátartozói koporsóba tették és a koporsót leszögezték. Másnap egybegyűlt a rokon-ság, hogy a halottat eltemessék. Ekkor észrevették, hogy a koporsó födele megrepedt. Fölfeszítették a koporsót és ekkor borzalmas látvány tárult a gyszolók szeme elé. Konstalták, hogy a kolera beteg felébredt volt a koporsóban és felakarta feszíteni a födelet. Senkise nem virasztott mellette és így nem halották, amikor a koporsó födele megrepedt. Amikor fölfeszítették a koporsó födelet, akkor már megfuladt a munkás. Így találtak meg küldött szemmel és ő-szevezett kézzel.

A büntények csekély hasznot hajtának. Egy francia lap kiszámította, — hogy a híres francia gonosztevők, kik rablógynökságokat követtek el, mennyit szereztek büntények által. — Így Egrand 150 frankot, melynek a fele azonban Bompard Gabriellé volt, ellenben kiadásai, melyeket a gyilkosság végrehajtása érdekében tett, majdnem 5000 frankra rognak. Marchandon 590 frankot szerzett ék-szerében, Tropmann semmit, Contin 200 frankot, Albert egy órát és egy értékes gyűrűt, Schumacher 15 frankot, Gaspard 350 frankot, Allosto és Sellier egyenkint 8 frankot, Gamahut 7 frankot, Prado egy pár ékszeret, Prancini három büntény után éppen ennyit. E szerint a büntények Franciaországban átlag 28—30 frankot jövedelmeztek a gyilkosoknak, úgy, hogy bármely más foglalkozással többet szerezhetnek.

Egy gyerek hajózása. Parisban a Dumas-utczában levő postahivatal épülete előtt, e napok egyikén, kora d. e. egy birkocsi állott meg, a melyből a kocsis leemelt egy két éves fiúcskát. Bevitte a hivatalba és odaálltva a hivatal előt hozott rekeszparkányára, így szól: Megbízta, hogy ezt a fiúcskát hozzam ide, — nemsokára érte jönnek. És a fiúcskát ott hagyva, távozott. A hivatalnoknak nem volt ideje közbeszólni, a gyermek ott maradt a nyakán. A szegény postatiszt nem tudott egyebet tenni a börtmentelen küldeményvel, mint megérdezní tőle, hogyan került oda? A kis fiú erre elmondta, hogy a sens-i nevelőintezéssel két apacza kísérté a lyoni pályaudvarig, a hol anyjának kellett volna red várnia. Ott azonban azt az üzenetet kapta, hogy ide jöjjenek. Alig egy óra múlva megjelent a mama, a ki »poste restante« kis fiát kereste. A postatiszt szó nélkül kézbesítette a különös küldeményt. Érdekes a dolga, hogy ha a postatiszt komolyan veszi a gyermek földadást, úgy a mamának, mert a gyermek, a ki legálább 30 kúó volt, nem volt bélyeg, körülbelül 600 frank büntetést kellett volna fizetni.

Nagyszabású reformok a földmívelés érdekében. A földmívelésügyi miniszterium nagyszabású intézkedésekkel szandékszik az oly nehéz viszonyokkal küzdő földmívelés segítségére jönni. E szándék keresztülvitelere hosszabb tanulmányozás után beható tervet dolgoztak ki, a melynek nagy jelentőségű részletei ezek: A kormány mindenképp előt az országosan kötelező természetű fogja keresztülvinni, még pedig oly módon, hogy a vetés minden károsodás, illetőleg rossz termés esetére egyaránt biztosítva legyen. A biztosítás csúpan a paraszti birtokokra lesz kötelező, míg a többiekre nevez fakultatív. A ki földjét elhanyagolja, nem biztosíthatja a természetét. Már ki is számították az így módon kötelezővé tett biztosítás költségeit, a melyek katasztrális holdanként 2 frt 40 krt tesznek. Ezt a díjat azonban a klimatikus viszonyok és a föld telajállapota szerint valamely magasabbban vagy alacsonyabban szabhatják ki. — A biztosítás díjai tetszés szerint akár készpénzben, akár természetben is fizethetők. Az a minimális hozadék, a mely a biztosításnak alapjául képezi, a következő: ősz i buzánál holdanként 11 métermázs, ősi rozsnál 13 és fél métermázs, tavaszi zabnál 9 métermázs, arpanál 10 és fél métermázs és burgonyánál 100 métermázs katasztrális holdanként. Mindezen kívül a kormány minden némleg nevezetes forgalmi helyen államköltségen közzárakat állít, melyek gabonakereskedelmi ügyleteket is kötnének, tudniillik bizonyonyilag eladnak a braktározott gabonát és az áru tulajdonosának kívánására előleget is nyújtának arra, sőt a gabona exportálását is magukra vállalnak. A mint látjuk tehát, a földmívelésügyi miniszteriumban nagy kaliberű tervek foglalkoznak s csak az a kár, hogy mindez — az orosz földmívelésügyi miniszteriumunk ily nagy dolgokra nem adja a fejt, hanem halad ezentul is az »arany középuton.«

Szerkesztői üzenet.
»Egy durva rendőr.« Névtelen közleményeket nem vehetünk figyelembe.
Főszerkesztő: Szinay Gyula.
Felelőszerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna
Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu.
(Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1328.)

Porosz szén és Coaks.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tiszt. értesíteni, hogy **f. évi okt. 1-től kezdve a legjobb minőségű**

porosz darabos szenet és coaksot (pirszén)

fogunk árusítani. A porosz szén a házhoz szállítva **1.80 kr** 100 kilogrammonként, a Coaks **100 kilogrammonként 1.90 kr.**

Jó minőség és teljes súlyért kezessük.

A megrendelések a debreczeni helyi vasut irodájában szóval, posta vagy telefon útján eszközölhetők.

A debreczeni helyi vasut részvénytársaság.

(379)

Haszenbérbeadás.

A debreczeni ev. ref. egyház tulajdonát képező hatvan-belvárosi leány iskola ondódi 25 öl vagyis 4 hold 1100 □ öl területű szántó földje, a Kádár-dűlőben, a Szép Sándorné-féle tanyája mellett, — továbbá

a Böhm-féle házutáni 69 1/2 öl vagyis 13 hold és 50 □ területű tanya földje, a Szabó Miklós ur tanyája mellett, lakóházzal, jó ivó kuttal, istállókkal ellátva, a debreczeni ev. ref. egyház g. sz. b. 534. számú végzése folytán az 1894. év október hó 1-től 6 egymásután következő évre **f. év szeptember hó 18-án d. u. 3 órakor** az ev. ref. egyház tanácstermében tartandó nyilvános árverésen haszenbérbe adatik, melyre az árverelni kívánók azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az árverési feltételek az ev. ref. egyház jegyzői hivatalában megtekinthetők.

Debreczen, 1894 szept. hó 12-én.

Otrokosi Vég János, a debreczeni ev. ref. egyház algondnoka.

HIRDETMÉNY.

A cs. és k. 7-ik hadtest csapatjai, valamint a m. kir.

hönvédcsapatok számára

1895 évi január 1-től 1895 évi deczember 31-éig

szükséges kenyér és zabnak bérletileg való szállítása ezennel nyilvánosan kiíratik.

Az összes érdekelt körök ezennel felhivatnak, hogy ezen nyilvános versenyen részt vegyenek.

Tekintettel az egyuttal az alispáni és főszolgabírói hivatalok, — a városi (fő-) kapitányi hivatalok, a községi hivatalok, gazdasági egyletek, kereskedelmi és iparkamarák és a cs. és k. katonai állomás parancsnokságokhoz több példányban küldött és ezenkívül falragasztás útján közhírré tett hirdeteményekre, továbbá hivatkozással a temesvári, aradi, nagyváradai és szegedi katonai élelmezési raktároknál mindenki betekinthesére d. e. 9—12 óráig elfekvő és nyomtatott ívenként 4 krért kapható szállítási feltételek füzetére, e helyen még csak az alábbi kihirdettetik:

A tárgyalás megtartatik:

mely napon	mely állomáson és hivatalban	mely állomás számára	mely időtartamra		Az évi szükséglet körülbelül áll	
			tól	ig	metermázsa	zabból
1894 október 12-én	TEMESVÁROTT	Fehértemplom	1895 január 1-től	1895 deczember 31-ig	2600	—
		Karánsebes			1400	—
		Nagy-Kikinda			1100	—
		Lugos			400	1600
		Pancsova			700	—
1894 okt. 8.	Szegeden	Szeged	—	700	—	—
1894 okt. 11-én	Nagyváradon	Debreczen	1800	2800	—	—
		Álmosd	340	2500	—	—

Temesvárott, 1894 évi szeptember hó 3-án.

A cs. és k. 7. hadtest intendánsága.

Utolsó- Lembergi előtti hét kiállításí

Sorsjegyek á. **1 frt.**
Főnyer. **60.000 frt.**

II sorsjegy 10 frt —
6 sorsjegy 5 frt 50
Díjmentes és huzásjegyzékért 20 krajczár beküldendő.

Kapható: A lemergi országos kiállítás sorsjegy-irodájában Bécs, Bartenstein-utca 4.

Máriaczei gyomor-cseppek

kiválóan előnyös hatású, felülmúlhatatlan s általánosan ismert hazai- és népszerű a gyomor mindennemű betegségeiben.

A kolera veszély idejében minden ember legyen pontosan értesítve a kolerról, annak az elhárító eszközéről és a hozzá tartozó magyarázattal legyen ellátva; abból azt a megnyugást meríti, hogy van mód a kolera ellen is és hogy egy bizonyos fokig mindenki egy egyszerű használatú önmagát a megbetegedéstől megvédheti.

Vigyázni kell mindenekelőtt a hiányzó emésztési változásra, székrekedésre és nevezetesen a bélhurtra. Az egészséges emésztést, rendes életmód mellett, kerülendő a nehéz emésztésű és más az emésztésre káros hatású élelmiszereket óvakodni kell, továbbá a gyomor meghűtését, ugyanint mint mindenféle megfázástól. Az egészséges emésztéshez az ösmert **E. Brády-féle Máriaczei gyomor-cseppek**, melyek: hátorító és erősítő hatást gyakorolnak a gyomorra, különösen elősegítik a Máriaczei gyomor-cseppek étvágyváltozásánál és a gyomor bajoknál bevált és mint első segély hírtelen megbetegedéseknél elismert gyógyszer minden családnál, mint házi szer, legjobbnak bizonyult. Kapható a gyógyszerárakban, üvegekben (Brády aláírásával kell ellátva lenni) használati utasítással együtt **40 és 70 krajcs** üvegekben.

Debreczenben: Mihályfalván: Mátray István; Dr. Rotschnek Emil, Tamásy Béla, Tóth Béla és Balázs Ödön; Er-Mihályfalván: Mátray István; Dioszegben: Vaday Ignác; Hadhazón: Farkas Ödön, Hosszu-Pályiban: Sárossy Imre, — Kabán: Horváth Kálmán gyógyszerész uraknál.

Előzetesi árak:
helyben, vagy postán külföldre:
Égész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy hóra . . . 1 „ „
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közönséges szerkesztésért felelős 1894. sz. barmestre küldendő.

Előzetes helyben:
Főtér K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban (Főtér 1828. sz. alatt)

Rendnek kell lenni

Az immár véget ért holt idejű sok minden olyas történet ebben országunkban, amiről a közönség mást szerzett a lapok hasábjairól a szociálista mozgásban, mások részben csináltak üzleteket az emb.

S ezek a dolgok nagy általánossággal ismétlődnek az ország minden kén. Hamis tizes bankjegy az országban ma sokkal kevesebb forgásban, mint valódi. A Bácskában egy forintosok gyártóit keresik hatatlanul. Csanád és Bekés határán kel pénzeknek s hamis koronások vendezik.

A büntető törvénykönyv általánosított dolgoknak ilyen, hogy ugyancsak majdnem szabadalmazott tolvádság az országban, önkéntlenül foglalkozó ember egyáltalán nem tudja, hogy vajjon meddig tart ez ilyen. Ámde egy egész halom ország a világban, amire nem kapunk semmit s ez a kérdés bátran sorolható többi közé.

Közbiztonságunk a pandurpusztulása óta sokat javult, a segítség azokban az esetekben mikor nyelven falusi bűnöknek nevezünk csak eleget tesz kötelességének, het mondani, a délvideken nem teljesít. A haladás e tekintetben örvendetes, az elvadult büntetés és gyilkos emberei hamar rajóttak a bűn után most gyorsan követhetnek.

A pandurvilág elpusztult, a policziális maamuthkori intézközési és városi rendőrség megújított, olyanok, amilyen volt s amely rendszeres átalakítással szintén az azt a rengeteg irt, amely köztudottan ideális országos rendőrség kellene legyen, mint a pandurvilág királyi csendőrség intézménye.

A bűnesetek összeségét a fölfogás szerint két részre osztani. Az egyik rész tettesei

A „DEBRECZEN” TÁRSASÁG

A Dávid naplója

Egy csapással két legyet

Hogy mily nagy szolgálatot teljesítettek egy-egy monomaniákus író, poeta isteni szárnyelmeztetésének lásalával ugy az olvasó közönségnek, annak az illetőknek, miután egy esete, ki öt évi sikertelen verselés iras után végre a pénz- és vagyoni védelmezőbb utjára térített, a szükséges konzerv- almabor- és ecet-ia óráján megemlékezvén az írókorta kimutatott kollegiális jó emlékül egy kis hordó almaeczetet melynek dugasa a következő témányi értékes- és egy rendkívül történeti novellából állott:

1. Akadémiai székfoglalás

»A geológiában csak mint nyörködöm s elhiszek az ósvilág rüszdéséről kezdve mindent, mit dósok akár mint bizonyított tény hipotézist felállítottak. Csak e dott elhinni, melyben pedig májólógus-egyért, tudniük: hogy a merőjében tömörtest s még hozzá anyag legyen.

Ugyanis sokszor gondolkodtam, hogyha egy mesterségesen készült melynék átmérője a földgömb vastagságát, megfűzésített lülete em egy, se nem két, hanem vastagságban — a földön talált rosszhővezető anyaggal beborítolna-e az az 1700 cm. átmérő